

**Ethica Amoris, Sive Theologia Sanctorum, Magni
Præsertim Augustini, Et Thomæ Aquinatis**

Circa Universam Amoris & Morum Doctrinam, Adversus Novitias Opiniones
Strenuè propugnata, Et In Materiis Principaliter Hodie Controversis
Fundamentaliter discussa

De Externis Regulis Amoris Et Morum, Legibus Utique, ac Præceptis
Virtutum Theologicarum, & Cardinalium, necnon Decalogi & Ecclesiae -
Libros Vndecim Complectens

Henricus, de Sancto Ignatio

Leodii, 1709

Caput X. Orationis necessitas.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73203](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73203)

terrena inhabitatio sensum multa cogitantem. Ad unum ergo tendendum, sed propter hoc multa ferenda sunt.

42 Unde iure meritissimo Innocentius XI. per suam Constitutionem, quæ incipit *Cælestis Pastor* anno 1687. sequentes damnavit Quieristarum propositiones. 1. Oportet hominem suas potentias annihilare. Et hæc est via interna. 2. Felix operari altrove, est Deum offendere, qui vult esse ipse solus agens. Et ideo opus est seipsum in Deum totum & totaliter derelinquere, & postea permanere velut corpus exanime. 3. Vota de aliquo faciendo, sunt perfectionis impedimenta. 4. Activitas naturalis est gratia inimica, impediuntque Dei operationes, & veram perfectionem: quia Deus operari vult in nobis. 5. Nihil operando, anima se annihilat, & ad suam principium redit, & ad suam originem, quæ est essentia Dei, in qua transformata remanet, ac divinizzata, & Deus tunc in seipso remanet: quia tunc non sunt amplius due res unite, sed una tantum. Et hac ratione Deus vivit, & regnat in nobis, & anima seipsum annihilat in esse operativo. 7. Non debet anima cogitare, nec de premio, nec de punitione, nec de paradiso, nec de inferno, nec de morte, nec de aternitate. 12. Qui suum liberum arbitrium Deo donavit, de nulla re debet curam habere, nec de inferno, nec de paradiso, nec debet desiderium habere propria perfectionis, nec virtutum, nec propria sanctitatis, nec propria salutis, cuius spem pargare debet. 14. Qui divine voluntati resignatus est, non convenit, ut à Deo rem aliquam petat: quia petere est imperfectio, cum sit actus propria voluntatis, & electionis, & est velle quod divina voluntas nostra conformetur, & non quod nostra divina. Et illud Evangelii: Petite & accipietis, non est dictum à Christo pro animabus internis, que nolunt habere voluntatem. Imò huiusmodi anima eò pervenit, ut non possint à Deo rem aliquam petere. 15. Si aut non debent à Deo rem aliquam petere, na nec illi ob rem aliquam gratias agere debent: quia utrumque est actus propria voluntatis. 17. Traditio Deo libero arbitrio, & eidem relicta cura, & cognitione anima nostra, non est amplius habenda ratio tentationum, nec eis alia resistentia fieri debet, nisi negativa, nullâ adhibita industria; & si natura commoveatur, oportet finire ut commoveatur: quia est natura. 35. non convenit animabus huius via interna, quod faciant operationes, etiam virtuosas, ex propria electione & activitate. Alias non essent mortuæ. Nec debent elicere actus amoris erga B. Virginem, Sanctos, aut Humanitatem Christi: quia cum ista objecta sensibilia sint, talis est amor erga illa. 38. Crux voluntaria mortificationum, pondus grave est, & instructuosum, ideoque dimittenda. 39. Sanctiora opera, & penitentia, quas peregerunt Sancti, non sufficiunt ad removendam ab anima vel unicam adhesionem. Omitto alias non paucas ejusdem farinae, quas laudatus Pontifex Vaticanus fulmine percussit, velut hereticas, suspectas, erroneas, scandala-

Tom. II.

tas, blasphemias, piarum aurium offensivas, temerarias, christiane disciplina relaxativas, & everivas respectivæ.

Alienas profectò sunt ab ipsomet sanctæ contemplationis otio; in eo namque ab omni actione suspensa non est anima, utpote Deum cognoscens, amans, adorans, & coram infinita Majestate ipsius in suipius cognitione vilescens; quod non fit absque frequentissimis actibus cognitionis, amoris, adorationis, humilitatis, &c. uti nec absque aliis actibus, quos Author libri de interiori domo commemorat apud S. Bernardum, dicens, quòd ad sanctæ contemplationis apicem pervenitur potius intimâ compunctione, quàm profundâ investigatione; suspiriis, quàm argumentis; crebris lamentationibus, quàm copiosis argumentationibus; lachrymis, quàm sententiis; oratione, quàm lectione; gratiâ lachrymarum, quàm scientiâ literarum.

De oratione vocali Apostolus loquitur Hebr. 44 13. cum dicit: Per ipsum offeramus hostiam laudis Deo; id est fructum laborum consuetium nomini ejus. Et Apostolos ipsos Christus verbis orare docuit; non quòd verba necessaria sint ad indigentiam nostram Deo aperiendam; sed ob triplicem rationem. 1. ad excitandam per signa exteriora interiorem in nobis devotionem. 2. ut homo Deo serviat secundum totum quod ex Deo habet, mentem scilicet & corpus. 3. ut fervens animi affectus per exteriora signa innotescat, juxta illud Augustini epist. 130. aliàs 121. In ipsa fide, spe & charitate continuato desiderio semper oramus; sed ideo per certa intervalla horarum, & temporum etiam verbis rogamus Deum, ut illis rebus signis nos ipsos admoveamus, quantumque in hoc desiderio profecerimus nobismetipsis innotescamus, & ad hoc augendum nos ipsos acriter excitemus. Dignior enim sequetur effectus, quem ferventior precedit affectus.

CAPUT X.

Orationis necessitas.

Orationis nedum utilitatem, sed & necessitatem Salvator inculcat Matth. 6. cum dicit: Petite, & accipietis. Et cap. 27. Vigilate & orate, ut non intretis in tentationem. Et Luc. 18. Oportet semper orare, & non deficere. Unde & Apostolus Thesal. 5. Sine intermissione orate. Et 1. Timoth. 2. Volo viros orare in omni loco... similiter & mulieres, &c. Et beatus Papa Zosimus, atque ex ipso & post ipsum Cælestinus in epist. ad Galliarum Episcopos: Quod ergo tempus intervenit (inquit) quo ejus (divino) non egeamus auxilio? In omnibus igitur actibus, causisque, cogitationibus, motibus, adjutor & protector orandus est. Superbum est enim, ut quidquam sibi humana natura presumat, clamante Apostolo: Non est nobis colluctatio adversus carnem & sanguinem, sed contra principes & potestates æris hujus, contra spiritualia nequitia in cælestibus.

Ratio verò istius necessitatis primariò petitur ex ordine divinæ providentiæ, quæ parata est quidem nobis conferre necessaria ad salutem, sed mediâ oratione. *Ex divina namque providentia disponitur, non solum qui effectus fiant, sed etiam ex quibus causis, & quo ordine fiant,* ait S. Thomas a. 2. Unde non propter hoc oramus, ut divinam dispositionem immutemus, sed ut id impetremus, quod Deus disposuit per orationem esse implendum, ut scilicet homines postulando mereantur accipere, quod eis Deus omnipotens ante secula disposuit donare, ait S. Gregorius 1. Dialog. 8. Non etiam propterea oramus, ut Deo notas faciamus necessitates vel desideria nostra (ipse enim novit abscondita cordis, & scit Pater vester, quia his omnibus indigemus) sed ratio necessitatis primaria ex parte Dei est dictus ordo divinæ providentiæ. 2^a. ex parte intellectûs nostri, ut recognoscamus ipsum esse fontem, à quo bona cuncta procedunt, & adiutorem in opportunitatibus, in omnique necessitate, ad quem proinde confugere debeamus. 3^a. ex parte voluntatis nostræ, ut fiduciam habeamus recurrendi ad ipsum. 4^a. ex parte naturæ nostræ, ut magnificemur colloquendo ac velut conversando cum Deo. *Considerare enim nos oportet,* inquit Chrysostomus apud S. Thomam a. 2. ad 2. *quanta est nobis concessa felicitas, quanta gloria; orationibus fabulari cum Deo, cum Christo miscere colloquia, &c.* 5^a. denique ratio petitur ex parte indigentæ nostræ, quia nullum est tempus quo divino non egeamus auxilio: utpote nobis necessario in omnibus actibus causisque, cogitationibus & motibus. In iis proinde omnibus adiutor & protector orandus est, uti monent Zosimus & Cælestinus supra. Quibuscum Hieronymus apud Bedam to. 7. in Scintill. c. 7. de orat. dicit, quòd sicut militem sine armis ad bellum exire non convenit; ita homini Christiano procedere quolibet sine orationibus non convenit. *Quia in omni loco adversarius noster diabolus, tamquam leo rugiens, circumit, quarens quem devoret. Cui ut resistamus fortes in fide, indigemus oratione.*

CAPUT XI.

Conditiones in oratione necessaria.

47 **C**Um ea quæ à Domino in oratione petimus, sæpè non accipiamus, eò quòd malè petamus, juxta illud Jacob. 4. *Petitiss, & non accipitis, eò quòd malè petatis;* operæ pretium est explicare conditiones, ad benè petendum necessarias.

Prima itaque conditio ad id necessaria est attentio. Sicut enim Deus adorandus, sic orandus est in spiritu & veritate, juxta illud Joan. 4. *Spiritus est Deus, & eos qui adorant eum, in spiritu & veritate oportet adorare.* Non oratur verò Deus in spiritu & veritate, si non versetur in corde, quod profertur in ore. Enimverò quid prodest labiis honorare

Deum, si cor longè sit à Deo? *Quomodo te audiri postulas à Deo, cum te ipse non audias?* ait Cyprianus l. de orat. domin. Imò sic orare, est Deum contra se provocare. Dicit enim B. Laurentius Justinianus l. de discipl. monast. convers. c. 17. quòd *tales adversum se Deum provocant vehementer.* Et S. Bernardus l. de interiori domo c. 7. iis applicat illud Hieremias: *Viderunt enim hostes, & deriserunt sabbatha ejus.* Et in eos quadrat illud Isa. 29. *Populus hic labiis me honorat, cor autem eorum longè est à me.* Necnon istud Hierem. 48. *Maledictus qui facit opus Dei negligenter.* Alia verò habet fraudulenter: & reverà hoc facit, qui orationi vacat exterius devotus, sed interiori indevotus, quia voluntariè distractus. Mentitur enim pietatem, & ridet Deum. Si autem mendacium & irrisio abesse debeat ab omni humana conversatione, multò magis ab oratione. Unde Augustinus epist. 107. *Labia dolosa si in hominum quibuscumque sermonibus sunt, saltem in orationibus non sunt.* Vide infra n. . . . Et observa 1°. cum Cajetano q. 83. a. 13. ad 3. mortaliter peccare eum qui ad Horas sub mortali obligatus, in notabili parte voluntariè evagatur; *Perinde est enim (inquit) ac si illam partem omitteret.* In oratione autem spontanea, seu non obligatoria, censet eum non peccare nisi venialiter. Et idem dicit, quando in oratione de præcepto ex negligentia quis non attendit, habens tamen attendendi propositum. 2°. observa cum eodem ibidem a. 14. quòd *aliquid dicitur necessarium, sine quo res non potest consequi effectum. Est autem triplex effectus orationis, primus quidem communis omnibus actibus charitate informatis, quod est mereri, & ad hunc effectum non ex necessitate requiritur, quòd attentio adsit orationi (actualiter) per totum, sed vis prime intentionis, quæ aliquis ad orandum accedit, reddit totam orationem meritoriam, sicut in aliis meritoris accidit. Secundus autem effectus orationis est ei proprius, quod est impetrare, & ad hunc etiam effectum sufficit prima intentio, quam Deus principaliter attendit. Si autem prima intentio desit, oratio nec meritoria est, nec impetrativa: illam enim orationem Deus non audit, cui ille, qui orat, non intendit, ut Gregorius dicit. Tertius autem effectus orationis est, quem presentialiter efficit, scilicet quadam spiritalis reflectio mentis, & ad hoc de necessitate requiritur in oratione attentio (actualis.) Unde dicitur I. Cor. 14. *Si orem linguâ, mens mea sine fructu est.**

Sciendum tamen quòd triplex est attentio: una quidem quæ attenditur ad verba, ne aliquis in eis erret. Secunda, quæ attenditur ad sensum verborum. Tertia, quæ attenditur ad finem orationis, scilicet ad Deum, & ad rem pro qua oratur; quæ quidem est maximè necessaria. Et hanc etiam possunt habere idiotæ; & quandoque in tantum abundat hæc intentio, quæ mens fertur in Deum, ut etiam omnium aliorum mens obliviscatur, sicut dicit Hugo de S. Victore.